

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-394-4-10>

Єсипенко Каріне, студентка магістратури, кафедра ТІМ ХДАДМ
(науковий керівник: кандидат мистецтвознавства, доцент,
зав. кафедри ТІМ ХДАДМ В. В. Чечик)

Творчість художників Ольги Єрофєєвої та Ігоря Моргунова в контексті тяглості традицій українського мистецтва

Ключові слова: творчий союз, українське монументально-декоративне мистецтво, О. Єрофєєва, І. Моргунов, левкас, емаль.

Karine Yesypenko, MA student, Department of Art Theory and History of KhSADA, Kharkiv, Ukraine. (Academic mentor: Head of the Art History Department, Associate Professor V. Chechik)

Artworks of artists Olga Yerofeeva and Igor Morgunov in the context of the continuity of Ukrainian art traditions

Abstract. This study is devoted to the artwork of artists Olga Yerofeeva and Igor Morgunov, representatives of the Kharkiv school of monumental art. The peculiarities of their work were shaped by the influence of artists of previous generations and their own creative searches and experiments.

Key words: creative union, Ukrainian monumental and decorative art, Olga Yerofeeva, Igor Morgunov, levkas, enamel.

Ольга Єрофєєва (нар. 1953) та Ігор Моргунов (1949–2018) – творчий тандем митців, для мистецтва яких характерні експерименти й пошуки нових форм виразності, техніко-технологічних прийомів, гармонійних образів.

Яскраві представники харківської школи монументального мистецтва О. Єрофєєва і І. Моргунов сформувались як художники під час навчання в Харківському художньо-промисловому інституті (зараз Харківська академія дизайну і мистецтв). Викладачами обох художників-монументалістів були видатні майстри Б. Косарєв, Є. Єгоров, Л. Чернов, Є. Биков. Монументаліст і представник українського авангардного мистецтва Б. Косарєв вчив своїх учнів працювати з давньою іконописною технікою левкасу, що на початку 1990-х рр. знайшло своє продовження в багатьох роботах О. Єрофєєвої і І. Моргунова. В результаті творчих пошуків художники внесли власні авторські зміни і доповнення, почали писати левкаси за допомогою акварельних фарб, застосували традиційну техніку іконопису по левкасу до написання робіт світської тематики. Ціла низка левкасних робіт у 1992 р. були експоновані в Бельгії і залишились там в приватних колекціях. Метафоричне, філософське осмислення реальності через образи класичного європейського мистецтва – характерне для творчості митців у 1990-х рр. Іконописна спадщина Б. Косарєва проявила

Section 1. Ukrainian art from ancient times to the present

себе у творчості художників в іконописі, виконаному ними в техніці емалі для оздоблення Церкви апостола і євангеліста св. Іоанна Богослова (Харків, 2008).

Тяглість традицій українського мистецтва, зокрема авангардного, і вплив вчителів проявився у творчості О. Єрофєєвої в період повномасштабного вторгнення російських військ в Україну. Художниця продовжила активно працювати, її начерки набули вигляд нефігуративного абстракціонізму, згодом з'явилась певна предметність. Ескізи стали основою для станкових робіт. Протягом 2022–2023 рр. авторка малює ненатурні натюрморти, які є приводом для пошуків композиційних рішень. В центрі уваги художниці колір, світло й тінь, світлоносність, лінія, пляма. Через формальні пошуки О. Єрофєєва трансформує травматичний досвід війни в гармонійні і естетично виважені живописні та графічні твори.

На даному етапі творчості роботи О. Єрофєєвої тяжіють до узагальнення, абстрагування і геометризації форми, авторка використовує акварель, пастель, гуаш, акрил, змішані техніки. Аналіз її робіт, створених протягом 2022–2023 рр., дає підстави зробити висновок про новий етап творчості мисткині, який бере свої витоки з модерністських практик часів українського авангарду і синтезує в собі багаторічні напрацювання творчого союзу художників О. Єрофєєвої та І. Моргунова.

